

Turinys

Įvadas	6
Kaip gimė žvaigždė	20
Holivudo deivė	46
Džentelmenai renkasi blondines	84
Visa pasaulio meilė	172
Žvakė vėjyje	207

*Marilyn Monroe savo žavesio viršūnėje, 1956 m.
Platininiai plaukai, svajingas žvilgsnis ir raudonu lūpdažiu
įrėminta šypsena pavertė šią Holivudo divą ikona.*

Įvadas

Legenda Marilyn. Jai nereikia pavardės, užtenka vien vardo, kad būtų atgaivintas garsiausios pasaulio moters mitas. Jos įvaizdis su niekuo nesupainiojamas, jis tiek sykių buvo imituotas ir perdirbtas mene, kad, regis, sunku įsivaizduoti kitą tokį žymų žmogų. Jos veidas – tai absoliuti ikona, visai kaip Leonardo da Vinčio Džokonda. Kaip ir pastaroji, Marilyn visada šypsojosi. Tačiau nebuvo laiminga. Gal būtent tame paslaptینگame liūdesyje ir slypi iki šiol neblėstančio žavesio paslaptis. Sudėtinga, gili, daug iškentusi ir nepaprastai graži – Marilyn nestigo nieko, kad taptų legenda. Viskas prasidėjo nuo dvigubos tapatybės: niekam nežinoma Norma Jean virto dieviška Marilyn Monroe, bet niekada nenusikratė tamsaus praeities šešėlio. Po blizgančiu sėkmės sluoksniu visuomet slėpėsi trapi mergaitė, kurios liūdnoje vaikystėje nebuvo tėvo, o motina ją apleido. Toji niekuo neužpildoma netektis ir baugi tuštuma sužeidė ją amžiams. Marilyn iš visų jėgų stengėsi užmiršti tuos skaudžius prisiminimus ir nutrūkusias šaknis. Ji pasikeitė

vardą ir leido fotografams, režisieriams bei prodiuseriams paversti save sensacingu geismo objektu, tačiau niekada neužmiršo savo trapios sielos. Toji siela kentė nuo visų gyvenimo liepsnų, nuo kiekvieno beprasmiško blogio gūσιο. Dar būdama jaunutė, Marilyn pažino po blizgančiomis holivudinėmis svajomis slypinčius vargus ir stojo į titanišką kovą su pačia savimi, trokšdama tapti geresnė, nei manė esanti. Ji buvo perfekcionistė ir nepasitikėjo savimi, todėl sunkiai dirbo formuodama savo įvaizdį ir taikydama jį prie filmų scenarijų, kuriuose įkūnydavo meilės deivę ir kartu merginą iš gretimo namo. Šių didelių pastangų rezultatas buvo magiška alchemija – tobulai suderintas trapumas ir seksualumas. Tačiau visi manantieji, kad, nesustabdomai kildama karjeros laiptais, Marilyn siekė vien šlovės, smarkiai klysta. „Ji norėjo ne išgarsėti, o tapti gera ir vertinama aktore“, – teigė Lee Strasbergas, Aktorių studijos (*Actors Studio*), kurioje Marilyn ugdė savo talentą, vadovas.

Reklaminė nuotrauka filmo „Niagara“ premjerai. Andy Warholas panaudojo šios fotosesijos kadrus šilkografijos cikle, skirtame Marilyn.

Visa pasaulio meilė

Su sėkme atėjo ir didžiosios meilės. Nuo Joe DiMaggio, kuris ją mylėjo visą gyvenimą, iki Yves'o Montand'o, nuo Arthuro Millerio iki Franko Sinatros ir legendinio „Su gimimo diena, pone prezidentė“, sukuždėto galingiausiam pasaulio vyrui Johnui Fitzgeraldui Kennedy.

Visas pasaulis gulėjo Marilyn po kojomis, bet ji niekada nesijautė tokia geidžiama, kokia norėjo būti. Šis meilės troškimas kilo iš jos nutrūkusių šaknų ir sunkios vaikystės, kuri pavertė ją tokia nesaugia, reikia ir taip sunkiai mylima. Marilyn žūtbut reikėjo šeimos ir žmogaus, kuris laiktų ją savo glėbyje. Ne dėl sekso, o vien tam, kad taptų jai atrama. Galbūt šis troškimas ir darė aktorę tokią patrauklią – po spindinčiu garsenybės sluoksniu ji tebebuvo trapi mergaitė, ieškanti saugumo toje minioje vyrų, kurie kiekvienas savaip stengėsi dovanoti jai taip desperatiškai reikalingą meilę. Marilyn su daugeliu jų flirtavo, buvo ne vieno meilužė, o ištekdėjo už trijų.

Apie savo pirmąją santuoką aktorė beveik niekada nekalbėjo. Ištekdėjusi vos šešiolikos metų, ji gavo bilietą į nepriklausomybę ir išvengė našlaičių namų. Aukštas, tamsiaplaukis, mėlynakis Jimas Dougherty buvo dvidešimt vienerių metų kaimynų sūnus. Jis dirbo mechaniku naktinėmis pamainomis gamykloje „Lockheed Aircraft“, vairavo „Ford“ kupė ir akimirksniu patraukė jaunutės Normos Jean dėmesį, kuri dar visiškai nenutuokė, kas jos laukia ateityje. Vestuvių diena buvo paskirta 1942-ųjų birželį, kad nuotaka jau būtų sulaukusi Kalifornijos įstatymuose numatyto minimalaus santuokinio amžiaus.

Šešiolikmetė Norma Jean su nuotakos suknele ir nuometu, dengiančiu dar kaštoninius plaukus.

Oficialios nuotraukos iš Normos Jean ir Jimo Dougherty vestuvių, įvykusių Los Andžele 1942 m. birželio 19 d.

Ant kvietimų, skelbiančių apie būsimas vestuves, buvo išspausdintas Normos Jean Baker vardas, nors ant vestuvių liudijimo nuotaka pasirašė kaip Norma Jean Mortenson. Tą dieną jaunavedžių šventėje dalyvavo tik Jimo šeima ir kelios nuotakos draugės iš mokyklos. Nuotraukose besišypsanti Norma Jean vilki tradicinę suknelę ilgu sijonu, platus nuometas dengia dar tamsius plaukus, o ant kaklo kaba vienintelis papuošalas – paprastas perlų vėrinys.

Po trumpo medaus mėnesio prie ežero Ventūros apygardoje Jimas ir Norma Jean apsigyveno vieno kambario bute Šerman Oukse. Greitai paaiškėjo, kad laimingos žmonelės vaidmuo – ne jai. Virtuvė jos visiškai netraukė – pasitaikydavo, kad Norma Jean per klaidą įberdavo į kavą druskos, patiekdavo ant stalo žalią žuvį, o mėsos ruošimas jai kėlė šleikštulį. Intymus poros gyvenimas taip pat virto nusivylimu. „Be abejonės, buvau prastai informuota apie seksą. Taigi po kurio laiko pasidariau abejinga santuokai“, – vėliau prisipažino Marilyn.

Praėjus metams po vedybų, Dougherty įstojo į prekybos laivyną ir buvo paskirtas į Katalinos salą prie Los Andželo krantų, į kurią persikėlė kartu su jaunate žmona. Norėdama palaikyti formą, Norma Jean lankė svarmenų kilnojimo pamokas pas buvusį olimpinį čempioną ir traukė uniformuotus vyrus, kurie vakarais varžydavosi dėl galimybės pašokdinti ją jaunųjų jūreivių vakarėliuose. Rodės, mergina rado laimę tame vyrų pasaulyje ir žavėjo visus savo nuostabia figūra bei kerinčiu veidu.

Tačiau kai Dougherty išsiuntė į misiją Ramiajame vandenyne, viskas pasikeitė. „Jei Antrojo pasaulinio karo metu nebūčiau įstojęs į prekybos laivyną, šiandien ji tebebūtų ponia Dougherty“, – tvirtino jis. Tiesa ta, kad Jimas troško šeimos, o Norma Jean – karjeros. Debiutas kine žymėjo ketverius metus trukusios santuokos pabaigą. Dougherty grįžus iš karo, pora pasirašė skyrybų dokumentus.

„Mane visada gąsdino mintis, kad iš tiesų galėčiau būti kažkieno žmona, nes žinau, jog gyvenime niekada neįmanoma iš tiesų mylėti kito žmogaus.“

Kairėje: Norma Jean su vyru Jimu Dougherty Katalinos saloje, 1945 m.

Viršuje: neseniai susituokusi pora pozuoja nuotraukai vakarienės metu.

Pagaliau laisva siekti svajonės tapti aktore, dvidešimtmetė Marilyn ieškojo ne naujo vyro, o žmogaus, galinčio ją apkabinti ir ištiesti ranką be slaptų užmačių. „Aš neturėjau draugų. Tik mokytojų ir žmonių, į kuriuos žvelgiau su pagarba, bet nė vieno, kas būtų mano lygio“, – su kartėliu pasakojo ji. Aktorės vienatvės pagrindą sudarė nuolatinis poreikis būti pripažintai. Tiesa ta, kad ji norėjo mylėti kitą, tačiau mokėjo

mylėti tik save. Marilyn buvo narcizė ir labai mėgo žiūrėti į save veidrodyje, grožėdamasi veidu, raudonai padažytomis lūpomis ir jas dar labiau išryškinančiu dirbtiniu apgamu. Ir vis dėlto buvo neįmanoma jos nemylėti. Diva sugebėdavo priversti vyrus laukti jos valandų valandas ir nesupykti, vienu metu palaikyti ne vienus santykius ir nesukelti pavydo. „Ji leisdavo tau pasijusti vieninteliu, nors toks ir nebuvai“, – sakė garsus

kostiumų dailininkas Billy Travilla, kuris taip pat buvo vienas iš daugybės jos meilužių.

Kino pasaulyje Marilyn užmezgė ypatingą santykį su vienu garsiausių Aktorių studijos artistų – Marlonu Brando. Ji dievino Brando nuo tada, kai šis suvaidino filme „Uoste“ (*On the Waterfront*), ir atvirai pasakojo spaudai apie tai, koks jis patrauklus: „Yra žmonių, į kuriuos reaguojama, ir tokių, kurie nesukelia jokio jausmo. Aš reaguojau į vyrus. Pavyzdžiui, į Marloną Brando.“ Marilyn niekada neįgyvendino savo svajonės dirbti kartu su juo, nors 1955 m. juodu trumpai susitikinėjo. Tai matyti tų pačių metų gruodį labdaros vakare padarytoje nuotraukoje, kurioje jie atrodo laimingi kartu. Aistra išblėso po kelių savaitių, bet abu aktoriai liko draugais iki gyvenimo galo.

Marilyn platoniškai mylėjo ir rašytojas Trumanas Capotė, kuris pagal jos pavyzdį sukūrė pagrindinės „Pusryčių pas Tifaniją“ veikėjos Holės Golaitli personažą. „Marilyn esybė, grožis ir protas tiesiog žaižaruoja. Tai tokia subtilybė, kuri niekada neatsiskleis teatro scenoje, ją galima užfiksuoti tik kino kamera tarsi skrendantį kolibrį“, – kalbėjo apie ją rašytojas. Begėdiškas aktorės grožis buvo visiškai priešingybė subtiliam Audrey Hepburn žavesiui. Nors Capotė aiškiai rodė savo palankumą Marilyn, pagrindinį vaidmenį kino klasika tapusiame filme pelnė Hepburn.

Sklido gandų ir apie romaną su Monako princu Rainieru. Šią mintį paskleidė Aristotle'is Onassis, graikų magnatas ir Marios Callas mylimasis, kuris vėliau tapo antruoju Jacqueline Kennedy vyru. Jis teigė, kad Žydrąjame Krante įsikūrusiai kunigaikštystei reikėjo kino

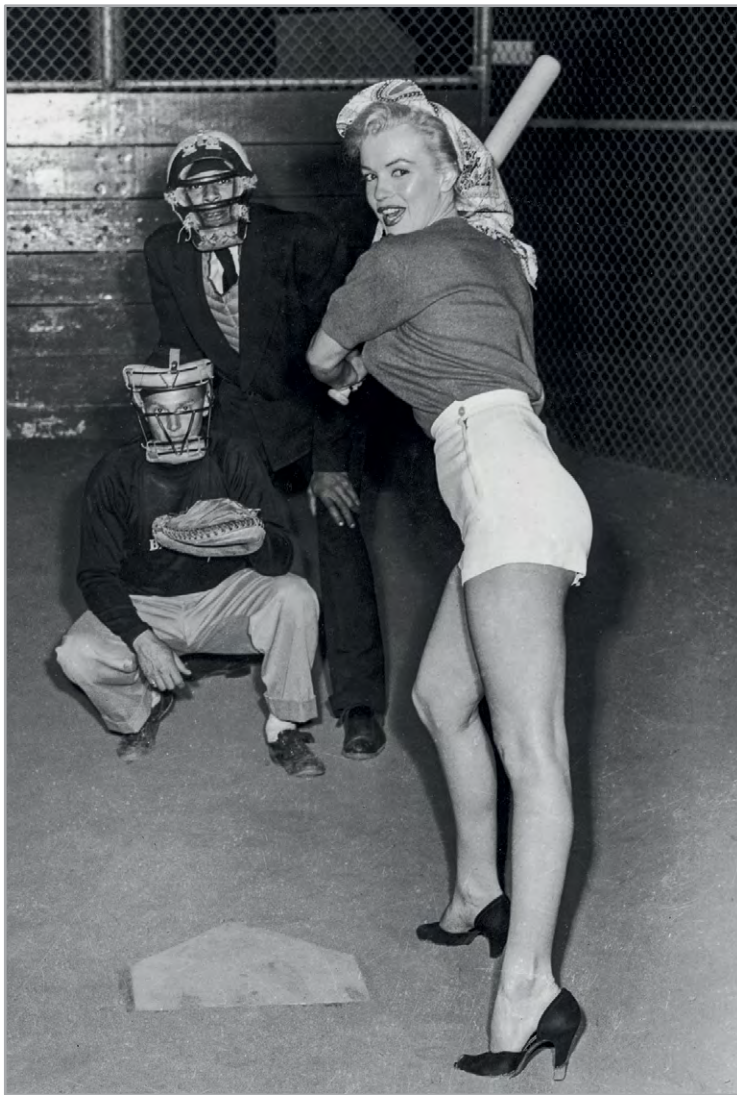

žvaigždės, kuri būtų ištirpdžiusi sąstingį ir sugrąžinusi veržlumą. Onassis neklydo, tačiau buvo pasirinkta kita amerikiečių aktorė – Grace Kelly. Marilyn trumpam buvo suviliojusi mintis užimti jos vietą. Pripažindama pralaimėjimą, ji paskambino pasveikinti Grace. Pasveikinti savaip. „Džiaugiuosi, kad radai būdą ištrūkti iš šio verslo“, – pasakė jai Marilyn.

Kairėje: aktorė su draugu Marlonu Brando.

Viršuje: Marilyn Niujorke šoka su Trumanu Capote.

*Kairėje: Marilyn su beisbolo lazda
pozuoja reklaminei nuotraukai, 1952 m.*

*Dešinėje: aktorė šypsosi
vakarieniam su Joe DiMaggio.*

Tuo metu mintis apie naują santuoką jai atrodė tolima, bet aktorė greitai persigalvojo. Dvidešimt šeštojo gimtadienio išvakarėse ji sveiko po apendikso pašalinimo operacijos. Marilyn buvo apsistojusi viešbutyje „Bel Air“, sulaukė krūvos dovanų ir telegramų, bet vakarieniavo viena ir ilgai telefonu kalbėjosi su vienu garsiu sportininku. Jo vardas buvo Joe DiMaggio. Aukso raidėmis įsirašęs į Niujorko komandos „Yankees“ istoriją, paskutinį kartą beisbolo aikštelėje čempionas žaidė 1951-aisiais, tačiau šlovės jam nestigo visą likusį gyvenimą. Garsusis sportininkas reklamavo kavą, retkarčiais pasirodydavo golfo aikštynuose ir jo vardu pavadintame restorane San Fransiske. Romanas su Marilyn buvo meilė iš pirmo žvilgsnio, įsižiebusi akimirksniu tarsi fotoaparatus blykstės, kurios tuoj pat pavertė ją žiniasklaidos cirkui. Pirmą kartą juodu susitiko 1952 m. pavasarį, o susitikimo priežastimi tapo reklaminė nuotrauka, kurioje ant aukštakulnių balansuojanti Marilyn nerangiai gniaužė beisbolo lazda.

